

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název diplomové práce: **Zajišťování veřejného pořádku v České republice a Státu Izrael**
Diplomantka (autorka): Michaela Pavlátová
Vedoucí: JUDr. Ivana Millerová, Ph.D.
Oponent: JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.

I.

K tématu (předmětu) práce:

Téma práce je zcela originální a mimořádně zajímavé a přínosné. Pokud je mi známo, na pražské právnické fakultě dosud nebyla z oboru správního práva zpracována obdobná diplomová práce přinášející autentické poznatky o právní úpravě a fungování izraelských bezpečnostních a pořádkových složek.

K systematické práci:

Práce má logickou strukturu. Po Úvodu následují dvě první části, v nichž se autorka zabývá pojetím veřejného pořádku v ČR a orgány, které v ČR veřejný pořádek zajišťují, a to Policií ČR, obecní policií a Hasičským záchranným sborem ČR. Ve třetí části autorka stručně vysvětluje pojetí veřejného pořádku ve Státě Izrael. Ve čtvrté části, která je jádrem práce, pak zevrubně rozebírá hlavní orgány a instituce veřejného pořádku v Izraeli – *Shabak (Shin Bet)*, Armádu, Policii a *Israel Fire and Rescue Authority*. V souvislosti s izraelským pojetím bezpečnosti a veřejného pořádku, které se vyznačuje tím, že začleňuje do svého institucionálního rámce i civilní sektor, pak autorka podává v páté části stručný srovnávací exkurz o zákonném rámci držení zbraní v ČR (vcelku ale myslím, že se tato část do práce nehodí). V šesté části „*Komparace a diskuse*“ pak provádí srovnání nejdůležitějších aspektů zkoumaných institutů v ČR a v Izraeli.

K obsahu práce:

Obecně:

Práce je po obsahové stránce velmi pečlivě a poctivě zpracovaná. Jednoznačně nejpřínosnější je čtvrtá část zahrnující zevrubný rozbor izraelských orgánů a institucí, a to nejen jejich zákonné úpravy, ale též jejich praktického fungování. Je vidět, že autorka v Izraeli delší dobu pobývala a analyzovanou problematiku studovala doslova „na místě samém“ z primárních zdrojů. Již za tuto výborně zpracovanou část patří autorce jednoznačná pochvala.

Na druhou stranu, jistou slabinu práce představuje absence polemického či kritického přístupu. Jakkoli jsou bezpečnostní a pořádkové složky Izraele obdivuhodné a jejich nezbytným cílem je (naprostá) efektivita, přesto evropského kontinentálního právníka na první pohled zarazí mimořádná stručnost a neurčitost izraelské zákonné (právní) úpravy se zřejmým rizikem nadužití (či zneužití) svěřených pravomocí. S tím pak souvisí i to, že srovnávací (popř. komparatistické) pasáže práce jsou celkově slabší.

Konkrétně:

Ke str. 33: Velmi zajímavý výklad právního postavení domácí zpravodajské služby *Shabak (Shin Bet)*. Autorka píše, že tato složka vznikla již v roce 1948, ale zákon, který upravil její činnost, byl přijat až

v roce 2002. Dodává, že tento zákon je „s ohledem na povahu orgánu, který upravuje, stručný a neobsahuje žádné podrobnosti“.

Ke str. 90n.: Na rozbor právního postavení služby *Shabak* pak autorka navazuje v diskusi na str. 90 a násl. Zde srovnává pravomoci služby *Shabak* s pravomocemi české zpravodajské služby BIS. Ukazuje, že *Shabak* má rozsáhlé exekutivní pravomoci, např. „*vyšetřovat osoby, prohledávat movité a nemovité věci, zatýkat osoby*“ apod. Meze a podmínky pro výkon těchto pravomocí jsou však (izraelským) zákonem upraveny jen velmi neurčitě – v podstatě jen stanovením cílů služby. Má smysl klást si otázku, zda by taková zákonná úprava obstála v testu ústavnosti standardních evropských demokracií, např. z hlediska ústavních výhrad zákona podle čl. 2 odst. 3 a čl. 4 české Listiny základních práv svobod? Co zahrnuje pravomoc „*vyšetřovat osoby*“? Zahrnuje to i pravomoc k obvinění podezřelé osoby z trestného činu, tedy zahájení trestního stíhání či řízení?

Ke str. 45: Autorka zajímavě rozebírá stěžejní zásadu fungování izraelské policie, kterou označuje jako „*zásadu jedinečnosti velení*“. Vysvětluje ji jako model, podle něhož při policejním zásahu na místě zpravidla velí jen jedna osoba, a to ta, která má na místě nejvyšší služební postavení. Myslím, že český jazykový ekvivalent nezvolila autorka vhodně. Spíše bych doporučil „*zásadu jediného velitele*“, protože „*jediný*“ neznamená v češtině „*jedinečný*“. Ale to jen na okraj.

Ke str. 47: Zajímavý model služebního poměru policistů, podle něhož je policista přijímán do poměru na dobu určitou 5 let s možností opakovaného prodloužení vždy na dalších 5 let, potažmo s možností přeměny poměru na dobu neurčitou až po 20 odsloužených letech. Bojím se jen zauvažovat o tom, jaké následky by zavedení tohoto modelu mělo v ČR - což autorka v textu naznačuje.

K formální stránce práce:

Autorka se vyjadřuje jasně a srozumitelně a stylisticky správně.

K práci s prameny:

Autorka pracovala se značným okruhem zahraniční anglické literatury. Citace jsou přesné. Jen u kolektivních děl by bylo třeba citovat též konkrétního autora příslušné pasáže – např. v poznámkách pod čarou 2 a 3 na str. 2 - HENRYCH, D. a kol.

Shrnutí:

Práce splňuje všechny požadavky stanovené pro diplomové práce. Při obhajobě prosím autorku, aby se pokusila zareagovat na mé otázky či připomínky výše.

II.

Předloženou práci **doporučuji k obhajobě** a - s výhradou průběhu obhajoby – ji předběžně navrhuji klasifikovat známkou „**výborně**“.

V Praze dne 24.9.2018

JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.
Katedra správního práva a správní vědy PF UK